

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ
إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

Helal Lokma ve Duaların Kabulü (05.06.2020)

Kardeşlerim!

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.)'in yakın öğrencilerinden biri olan Ebu Hureyre (r.a) anlatıyor:

“Bir gün Resûlullah (s.a.s.), “Ey insanlar! Allah Teâlâ temizdir, ancak temiz olanı kabul eder. Allah, peygamberlerine emrettiği şeyleri müminlere de emretti.” buyurdu ve şu âyetleri okudu: “Ey peygamberler! Temiz olan şeylerden yiye ve güzel ameller işleyin. Ben sizin yaptıklarınızı hakkıyla bilmekteyim.”¹, “Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yiyein.”²

Ayrıca Resûlullah (s.a.s.), uzun yolculuklar yapmış, üstü başı tozlanmış, saçı başı dağılmış, ellerini göğze uzatarak, “Yâ Rab, yâ Rab!” diye yalvarıp yakaran bir adamdan söz etti ve “Fakat onun yediği haram, içtiği haram, giydiği haramdı. Haram ile beslenirdi. Peki, böyle birisinin duası nasıl kabul edilsin?” buyurdu.³

Aziz Mü'minler!

Yüce Rabbimiz, gıdaların temiz ve sağlıklı olanını tüketmemizi emretmiş, insan sağlığını tehdit eden her türlü yiyecek-içecek ve davranışı ise yasaklamıştır. Dînen yapılması veya yenilip içilmesi yasaklanmayan, şeylere helal; kesin ve açık bir şekilde yapılmaması istenen fiillere de haram denir.⁴ Bir de şüpheli şeyler vardır ki bu konuda Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurmaktadır: “Şüphesiz helal belli, haram da bellidir. Ama ikisi arasında birtakım şüpheli şeyler vardır ki, onları insanlardan birçoğu bilmez. Şimdi bu şüpheli şeylerden her kim sakınırsa ırzını da dinini de korumuş olur.”⁵

Yine henüz on yaşlarında bir çocuk iken, Hz. Peygamber (s.a.s.)'in terbiyesinde yetişen Enes b. Malik (r.a.) dualarının kabulü için Efendimiz'den öğüt almak istediğini şöyle anlatmaktadır: “Dedim ki: ‘Yâ Rasûlallah! Beni duası kabul edilen bir kimse kıl!’ Resûlullah (s.a.s.) Efendimiz de; “Ey Enes! Kazancını helâl, kıl ki, duan kabul edilsin! Zirâ ağzına

haram lokma götüren bir kimsenin kırk gün duası kabul edilmez.”⁶ buyurdu.

Aziz kardeşlerim!

Sağlığımızı koruyabilmek için bütün bir insanlık olarak mücadele verdiğimiz bu günlerde helal kazanç ve helal lokmanın değerini bir kere daha yakinen idrak etmiş bulunuyoruz. Aylardır insanı ve insan sağlığını tehdit eden coronavirüs, bizlere bir daha hatırlattı ki, Allah'ın koyduğu sınırları aşmak, temiz ve helal olmayan şeyler tüketmek sadece bir kişiyle sınırlı kalmayıp bütün insanları etkileyebilmektedir. Küresel bir pandemiye dönüşen coronavirüs, canımızın her istediğini yemek ve her istediğimizi yapmak hakkına sahip olmadığımızı öğretti. Bireysel özgürlük kapsamında değerlendirilip tüketilen bazı şeylerin aileyi, toplumu, hatta bütün bir insanlığı tehdit ettiğine şahit olduğumuz bu günlerde, gerek haram yiyecekler ve içecekler ve gerekse de Allah'ın haram kıldığı diğer fiillerin ardındaki hikmetin insanlığı korumak olduğuna bir daha şahit olduk. Helal ve haramı koyan ve bunu gönderdiği peygamberler ve kitaplarla biz kullarına bildiren Yaradan, hiç şüphesiz, yarattığını en iyi bilendir. Bizler de Rabbimizin helal ve haram sınırlarını korumakla ancak sıhhat ve huzura kavuşabileceğimizin idrakinde olmalıyız. Unutmayalım ki, helal rızık, haneye huzur, ömre bereket, beden için sıhhat ve afiyettir. Duaların kabulü için de helal lokma şarttır.

Bütün bir insanlık olarak yekvücut olup Yüce Allah'a dua dua yakardığımız bu günlerde dualarımızın kabul olması için yediklerimizin temiz olmasına dikkat etmeliyiz. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.s.) de dualarında; “Allah'ım! Bana helal rızık nasip ederek, haramdan koru. Lütfunla beni senden başkasına muhtaç etme!”⁷ diyerek helal rızık dilemiştir.

Ey Rabbimiz! Bizler de Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'in dua ettiği gibi dua ederiz. Haramın her türüsünden sana sığınır ve senden ancak helal ve temiz olanı isteriz. Âmîn.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Mü'minûn, 23/51.

² Bakara, 2/172.

³ İbn Hanbel, II, 328.

⁴ DİB Dini Kavramlar Sözlüğü, 'Helal-Haram' Maddesi.

⁵ Buhari, İman, 39, Büyû.

⁶ Aynî, Umdetul-Kârî, 17/260.

⁷ Tirmizi, Daavat, 111.